

T.C.
BAŞBAKANLIK

Kanunlar ve Kararlar Genel Müdürlüğü

Sayı : B.02.0.KKG.0.10/101-436/835

20/02/2012

Konu : Kanun Tasarısı

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

Dışişleri Bakanlığı'na hazırlanan ve Başkanlığınıza arzı Bakanlar Kurulu'na 15/2/2012 tarihinde kararlaştırılan "Türkiye Cumhuriyeti ile Tunus Cumhuriyeti Arasında Dostluk ve İşbirliği Anlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı" ile gerekçesi ilişikte gönderilmiştir.

Gereğini arz ederim.

Recep Tayyip ERDOĞAN
Başbakan

EKi :
1- Kanun Tasarısı
2- Gerekçe

TBMM BAŞKANLIĞI				
Tali Komisyon				
Esas Komisyon	Dışişleri			
Tarih:		06 Mart 2012		E. No: 1/573
Ym.Uzm.	Bek.Yrd.	Başkan	Gn.Sek.Yrd.	Gn.Sek.
				
TBMM BAŞKANI				

T/ 356

**TÜRKİYE CUMHURİYETİ İLE TUNUS CUMHURİYETİ ARASINDA DOSTLUK VE
İŞBİRLİĞİ ANLAŞMASININ ONAYLANMASININ UYGUN BULUNDUĞUNA
DAİR KANUN TASARISI**

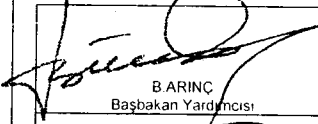
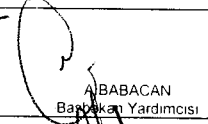
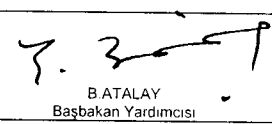
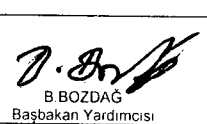
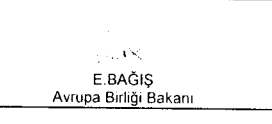
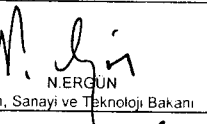
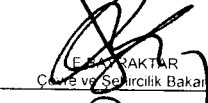
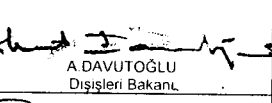
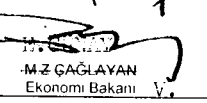
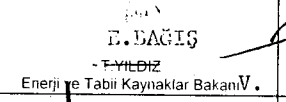
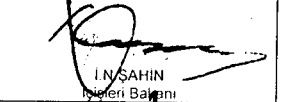
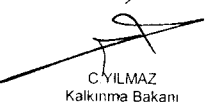
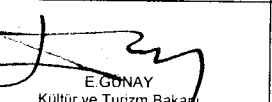
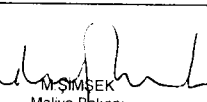
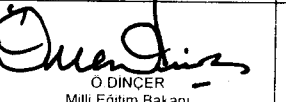
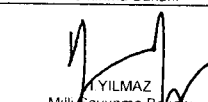
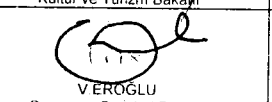
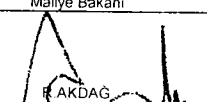
MADDE 1- (1) 15 Eylül 2011 tarihinde Tunus'ta imzalanan "Türkiye Cumhuriyeti ile Tunus Cumhuriyeti Arasında Dostluk ve İşbirliği Anlaşması"nın onaylanması uygun bulunmuştur.

MADDE 2- (1) Bu Kanun yayımı tarihinde yürürlüğe girer.

MADDE 3- (1) Bu Kanun hükümlerini Bakanlar Kurulu yürütür.

Eki

RECEP TAYYİP ERDOĞAN
BAŞBAKAN

 B. ARINÇ Başbakan Yardımcısı	 A. BABACAN Başbakan Yardımcısı	 B. ATALAY Başbakan Yardımcısı	 B. BOZDAĞ Başbakan Yardımcısı
 S. ERGİN Adalet Bakanı	 F. ŞAHİN Aile ve Sosyal Politikalar Bakanı	 E. BAĞIŞ Avrupa Birliği Bakanı	 N. ERGÜN Bilim, Sanayi ve Teknoloji Bakanı
 F. ÇELİK Çalışma ve Sosyal Güvenlik Bakanı	 E. BAŞBAKAN Çare ve Seferlik Bakanı	 A. DAVUTOĞLU Dışişleri Bakanı	 M. Z. ÇAĞLAYAN Ekonomi Bakanı
 E. BAĞIŞ Enerji ve Tabii Kaynaklar Bakanı	 S. KILIÇ Gençlik ve Spor Bakanı	 M. M. EKER Gıda, Tarım ve Hayvancılık Bakanı	 H. TAŞ Gümrük ve Ticaret Bakanı
 İ. N. ŞAHİN İçişleri Bakanı	 C. YILMAZ Kalkınma Bakanı	 E. GÜNAY Kültür ve Turizm Bakanı	 M. ŞİMŞEK Maliye Bakanı
 O. DİNÇER Millî Eğitim Bakanı	 Y. YILMAZ Millî Savunma Bakanı	 V. EROĞLU Orman ve Su İşleri Bakanı	 F. AKDAĞ Savunma Bakanı

Dosya No.

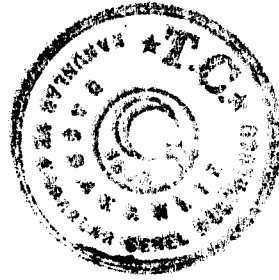
101-436

234

GEREKÇE

15 Eylül 2011 tarihinde Tunus'ta imzalanan “Türkiye Cumhuriyeti ile Tunus Cumhuriyeti Arasında Dostluk ve İşbirliği Anlaşması”yla; iki ülke arasında karşılıklı üst düzey ziyaretlerin ve düzenli siyasi istişarelerin gerçekleştirilmesi, ekonomik ve ticari ilişkilerin ilerletilmesi, küçük ve orta boy işletmeler arasında işbirliğinin teşvik edilmesi, sosyo-ekonomik kalkınma alanında somut ortak proje ve programların oluşturulması; üniversiteler, enstitüler ve araştırma kurumları arasındaki bilimsel ve teknolojik ilişkilerin geliştirilmesi, ortak tarihi ve kültürel varlıkların korunması, karşılıklı kültür turizminin teşvik edilmesi; Türkiye’de Arapça ve Tunus medeniyetinin, Tunus’ta Türkçe ve Türk medeniyetinin öğretilmesi yönünde çalışılması, hukuki ve adli konularda işbirliğinde bulunulması amaçlanmaktadır.

Söz konusu Anlaşmayla iki ülke arasında yeni işbirliği ve ortak yarar alanlarının ortaya çıkarılması, karşılıklı anlayışın güçlendirilmesi ve işleyen bir diyalog ortamının yaratılması hedeflenmektedir.

TÜRKİYE CUMHURİYETİ
İLE
TUNUS CUMHURİYETİ
ARASINDA
DOSTLUK VE İŞBİRLİĞİ ANLAŞMASI

DİBAÇE

Bundan sonra "Yüksek Akit Taraflar" olarak anılacak Türkiye Cumhuriyeti ile Tunus Cumhuriyeti;

Akdeniz'in temsil ettiği ortak jeostratejik alana ait olmalarını gözönünde bulundurarak ve her iki ulusun mevcut ortak çıkarlarının aynı yönde olduğu inancıyla;

Halkları arasında mevcut derin tarihi ilişkilerin ve iki ülkenin tarihi ile evrensel kültür üzerinde seçkin izler bırakmış olan ortak kültür ve zengin tarihi mirasın mevcudiyetinin bilincinde olarak;

İki ülke vatandaşları arasında geleneksel olarak varolan büyük saygıya ve Türk halkı ile Tunus halkı arasında karşılıklı birbirini tanıma seviyesinin, dostluk ilişkilerinin ve mevcut her türlü bağın sürekli bir şekilde derinleştirilmesinin önemine olan duyarlılıklarıyla;

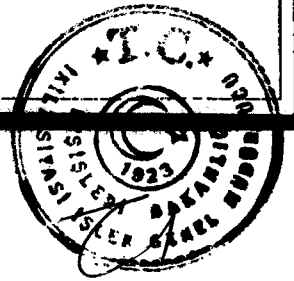
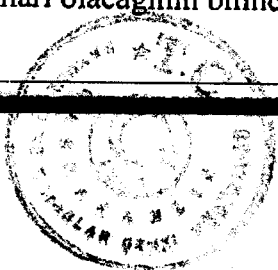
Siyasi ilişkilerinde yeni bir aşama kaydetmeye yönelik ortak iradelerinden yüreklenerek, Akdeniz bölgesinde özgürlük, adalet, barış, istikrar, güvenlik ve refahın sağlanmasına yönelik küresel ve kalıcı bir çerçeve oluşturmak suretiyle, gelecek kuşakların beklentileriyle bağdaşan yeni bir anlaşma, işbirliği ve dayanışma döneminin başlatılması yönündeki kararlılıklarıyla;

Akdeniz bölgesinde, hem bölge çapında, hem alt-bölgelerde gelişmekte olan siyasi, ekonomik ve sosyal bütünleşme süreçlerinin Akdeniz'i uluslararası platformda yükselen, istikrarlı ve müreffeh bir bölge konumuna yeniden getirme amacına yönelik öneminin bilinciyle;

Bölgede barış, istikrar ve refahı desteklemek üzere, özellikle Avrupa Akdeniz Süreci ve Akdeniz Forumu çerçevesinde aralarındaki diyalog ve işbirliğini güçlendirme ve Akdeniz bölgesinde Serbest Ticaret Alanı kurulmasına yönelik çabalarını sürdürme kararlılığıyla;

Türkiye'nin AB'ye üyelik sürecinde edindiği deneyimlerin paylaşılmasının Tunus'un Avrupa Birliği ile mevcut Ortaklık Anlaşması temelindeki ilişkilerinin güçlendirilmesine de yarar sağlayacağı inancıyla;

Tunus ve Avrupa Birliği arasındaki yakın ilişkilerin ve bu bağlamda diğer belgelerin yanı sıra bu amaçla imzalanmış olan Ortaklık Anlaşmasının, her iki ülkenin birlikte kalkınmalarına ve Avrupa-Akdeniz bölgesinde bir Serbest Ticaret Alanı kurulmasına olumlu katkıları olacağının bilinciyle;

Uluslararası barış ve güvenliğin idame ettirilmesindeki temel unsurlar olarak, uluslararası hukukun genel ilkelerine ve Birleşmiş Milletler Şartının amaçlarına kesin bağlılıklarını yineleyerek;

İki Devlet arasında mevcut ve yürürlükteki Antlaşma, Anlaşma ve diğer belgelerin ruhuna uygun olarak;

Dostluk ve kapsamlı işbirliği ilişkilerini sürdürmek arzusunu beyan ederek ve işbu Anlaşmayı yeni işbirliği ve anlayış alanları geliştirmeye uygun bir çerçeve olarak algılama niyetini ifade ederek;

Aşağıdaki hususlar üzerinde mutabık kalmışlardır:

BİRİNCİ BÖLÜM GENEL İLKELER

Madde 1 Uluslararası Hukuka Saygı

Yüksek Akit Taraflar, genel olarak tanınan uluslararası hukuk ilkelerinden ve normlarından kaynaklanan yükümlülüklerini ve uluslararası hukuk çerçevesinde taraf oldukları antlaşmalar ve diğer anlaşmalardan kaynaklanan mükellefiyetlerini iyi niyetle yerine getirmeyi taahhüt ederler.

Madde 2 Egemen Eşitlik

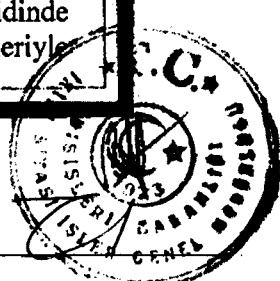
Yüksek Akit Taraflar birbirlerinin egemen eşitliklerine ve özgürlük hakkı ile siyasi bağımsızlık başta olmak üzere egemen eşitliğin ayrılmaz parçası olan tüm haklarına karşılıklı olarak saygı gösterirler. Aynı şekilde, Taraflar, birbirlerinin, kendi siyasi, sosyal, iktisadi ve kültürel sistemini özgürce seçme ve geliştirme hakkına da saygı gösterirler.

Madde 3 İçişlerine Müdahale Etmeme

1. Yüksek Akit Taraflar birbirlerinin, egemenlik hakları çerçevesindeki iç ve dış işlerine doğrudan veya dolaylı, tek başına veya ortaklaşa müdahale etmekten imtina edeceklerdir.
2. Bu bağlamda ve her halükarda, Yüksek Akit Tarafların her biri, diğer Tarafın egemenliğine ilişkin haklarını kullanmasını kendi çıkarlarına bağımlı kılmaya yönelik askeri, siyasi, iktisadi veya diğer zorlayıcı tedbirlerden imtina edecektir.

Madde 4 Güç Kullanma Tehdidinde Bulunmama veya Güç Kullanımına Başvurmama

Yüksek Akit Taraflar, karşılıklı ilişkilerinde, diğer Tarafın toprak bütünlüğüne veya bağımsızlığına karşı doğrudan ya da dolaylı olarak güç kullanma tehdidinde bulunmamayı veya güç kullanmamayı veya Birleşmiş Milletlerin hedefleriyle

bağdaşmayan hiçbir harekete başvurmamayı taahhüt ederler. Böyle bir hareketi haklı göstermek için hiçbir gerekçe ileri sürülemeyecektir.

Madde 5 **Uyuşmazlıkların Barışçı Yollardan Çözümü**

Yüksek Akit Taraflar işbu Dostluk ve İşbirliği Antlaşmasının akdine yol açan anlayışa bağlı kalarak aralarında ortaya çıkabilecek uyuşmazlıkları, uluslararası hukuka uygun olarak ve uluslararası barış ve güvenliği tehlikeye atmadan, barışçı yollardan, hakkaniyet çerçevesinde ve adil bir biçimde çözümleyeceklerdir.

Madde 6 **Karşılıklı Kalkınma Alanında İşbirliği**

1. Yüksek Akit Taraflar, etkin, adil ve dengeli bir işbirliği düzeyine ulaşmak amacıyla, karşılıklı potansiyellerini azami ölçüde geliştirmeye dikkat edeceklerdir. Bu amaçla Taraflar, aralarındaki kalkınma düzeyi farkını azaltmak amacıyla, mevcut tüm işbirliği imkanlarını dayanışma ruhu içinde seferber etmek ve birbirlerinin ekonomilerinde yer alan tamamlayıcı unsurlardan azami yararı sağlamak suretiyle birlikte çaba göstereceklerdir.

2. Yüksek Akit Taraflar, her sektör için, somut işbirliği program ve projelerini, belgeler, komisyonlar veya ikili işbirliğine dair diğer tüm kurumlar aracılığıyla benimseyeceklerdir. Söz konusu program ve projeler, gerektiği takdirde işbu Anlaşma ile öngörülen yıllık yüksek düzeyli toplantıda Hükümet Başkanlarının görüşüne sunulacaktır.

Madde 7 **İnsan Haklarına ve Temel Özgürlüklere Saygı**

1. Yüksek Akit Taraflar, ırk, cinsiyet, dil veya din gibi gerekçelerle hiçbir ayırım yapmadan, düşünce, vicdan, din veya inanç özgürlüğü de dahil olmak üzere, insan haklarına ve temel özgürlüklere saygı gösterirler.

2. Bu çerçevede Taraflar, kişilerin özgür olabilmeleri ve tam olarak gelişimleri için gerekli ve insan haysiyetiyle bağlantılı yurttaşlık, siyasi, ekonomik, sosyal ve kültürel hak ve özgürlüklerin tam bir şekilde uygulanmalarını teşvik etmeyi taahhüt ederler.

3. Sonuç olarak, her bir Akit Taraf, kendi mevzuatına ve Birleşmiş Milletler Şartı ile İnsan Hakları Evrensel Bildirgesinin hedef ve ilkelerine uygun biçimde hareket edecektir. Taraflar ayrıca, diğerleri meyanında başta Uluslararası İnsan Hakları Sözleşmeleri de dahil olmak üzere, bu alanda akdettikleri çeşitli Anlaşmalar ve uluslararası bildirilerle tanımlanmış olan yükümlülüklerini de yerine getireceklerdir.

Madde 8 **Kültürler ve Medeniyetlerarası Diyalog ve Anlayış**

1. Yüksek Akit Taraflar, aralarındaki yüzlerce yıllık tarihi, beşeri ve kültürel bağlardan esinlenerek ortak bir kültürel alana sahip olmalarını sağlayacak her türlü faaliyeti sürdürecektir. Hem ikili düzeyde, hem Akdeniz-Akdeniz düzeyinde, Taraflar hoşgörü, birlikte yaşama ve karşılıklı saygı ilkelerinden ortak varlıkların zenginleştirilmesi için

faydalanacaklardır. Bu bağlamda, karşılıklı olarak yurttaşlarının ve sivil toplumlarının farklı unsurlarının birbirlerini daha iyi tanımalarını sağlamayı ve bunlar arasında daha iyi bir anlayış geliştirmeyi hedefleyeceklerdir.

2. Yüksek Akit Taraflar, karşılıklı güven ruhu içinde, karşılıklı daha yararlı ortak işbirliği hedeflerinin araştırılmasında ve işbirliği ilişkilerini olabildiğince geliştirmek için toplumlarının dinamizminden ve yaratıcılığundan faydalanılmasında, bu ilkelere saygı gösterilmesi ve bunların uygulanması konusundaki kararlılıklarını beyan ederler.

İKİNCİ BÖLÜM İKİLİ SİYASİ İLİŞKİLER

Madde 9 Siyasi İşbirliği ve İstişare

1. Yüksek Akit Taraflar, onları birleştiren bağları daha da güçlendirme arzusuyla, ikili siyasi işbirliği ve istişare çerçevesi oluşturmayı önerirler.

2. Bu çerçevede, aşağıdaki hususları kurumsallaştırmayı kararlaştırırlar:

a) İki ülke Hükümet Başkanları arasında, dönüşümlü olarak Türkiye ve Tunus'ta yüksek düzeyli yıllık toplantılar düzenlenecektir. Söz konusu toplantıları hazırlamak üzere iki ülke Dışişleri Bakanları arasında temaslar yapılacaktır.

b) İki ülke Dışişleri Bakanları arasında, dönüşümlü olarak Türkiye ve Tunus'ta toplantılar gerçekleştirilecektir.

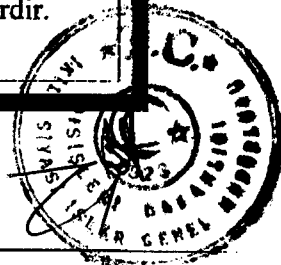
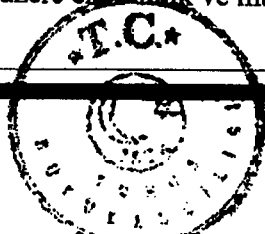
c) Dış ilişkilerden sorumlu Devlet Sekreterleri, Siyasi İşler ya da Dış Politika Genel Müdürleri ile Güvenlik ve Silahsızlanma'dan, Kültür İşleri'nden, Ekonomik İlişkiler ve İşbirliğinden sorumlu üst düzeyli yetkililer arasında düzenli istişareler yapılacak ve ayrıca her gerektiğinde iki ülkenin yüksek düzeyli memurları arasında toplantılar düzenlenecektir.

3. Her iki ülkenin Parlamentoları, meslek örgütleri, özel sektör temsilcileri, dernek temsilcileri, üniversite, enstitü ve diğer bilimsel, teknolojik ve kültürel yüksek öğretim kurumları ile Türkiye ve Tunus'in sivil toplum kuruluşları arasındaki temas ve diyalog da aynı şekilde teşvik edilecektir.

ÜÇÜNCÜ BÖLÜM İŞBİRLİĞİ İLİŞKİLERİ

Madde 10 Ekonomik ve Mali İşbirliği

1. Türkiye Cumhuriyeti ile Tunus Cumhuriyeti, taraf oldukları sözleşme ve belgeler çerçevesinde, karşılıklı olarak birbirlerinin ekonomilerinin canlandırılmasını ve modernizasyonunu teşvik etmek üzere ekonomik ve mali işbirliğine ivme vereceklerdir.

2. Yüksek Akit Taraflar, üretim ve hizmet sektöründe faaliyet gösteren işverenler arasında işbirliğinin yanı sıra yatırım projelerinin gerçekleştirilmesini ve ortak şirketlerin kurulmasını teşvik edeceklerdir.

3. Bu çerçevede Yüksek Akit Taraflar, ikili ilişkileri ile Tunus-Avrupa Birliği Ortaklık Anlaşması arasında uyumun geliştirilmesini sağlamak üzere, özellikle küçük ve orta büyüklükteki işletmeler (KOBİ) arasında ekonomik işbirliğini teşvik etmek hususunda mutabık kalmışlardır.

4. Yüksek Akit Taraflar, özellikle enerji, ulaştırma, iletişim, balıkçılık, çevrenin korunması, Akdeniz'de kirlenmeyle mücadele, su tesisleri ve teknoloji merkezleri alanlarında olmak üzere ortak çıkarlarına uygun altyapı projelerinin geliştirilmesine özel bir önem atfedeceklerdir.

Madde 11

Sosyo-ekonomik Kalkınma Alanında İşbirliği

1. Yüksek Akit Taraflar, sosyo-ekonomik kalkınma alanında gerek ikili gerek çok taraflı düzeyde işbirliğini destekleme gerekliliğinin bilinciyle halklarının sosyo-ekonomik kalkınmalarını teşvik etmeye, bu amaçla değişik sektörlerde somut programlar ve projeler oluşturmaya çaba göstereceklerdir.

2. Taraflar, üçlü işbirliği faaliyetlerini de destekleyeceklerdir.

3. Taraflar, farklı işbirliği alanlarına ekonomik, bilimsel ve teknik nitelikli bilgi değişimini ve insan kaynaklarının eğitimi ve teknoloji transferi alanlarında mesleki deneyim değişimini dahil etmeyi taahhüt ederler.

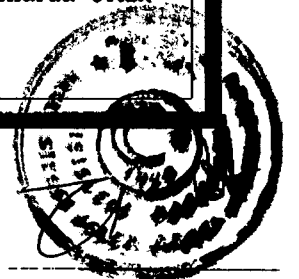
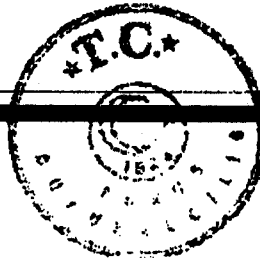
4. Her iki taraf, adem-i merkeziyetçi işbirliğinin giderek artan önemini, kendi sivil toplum kuruluşlarının, başta en fakirler olmak üzere, toplumsal katmanların daha iyi kalkınmalarını sağlamaya yönelik çabalara katılımı olarak kabul etmektedir. Bu amaçla Taraflar, kendi milli mevzuatlarına uygun olarak her iki ülkenin Hükümet dışı kuruluşlarının kalkınma projelerinin uygulanmasını teşvik etmeyi yükümlenirler.

Madde 12

Kültür, Eğitim, Bilimsel ve Teknolojik İşbirliği

1. Yüksek Akit Taraflar, önemli bir tarih ve kültürel mirası paylaştıklarının bilinciyle, eğitim, mesleki eğitim, öğretim, bilim ve teknoloji alanlarındaki işbirliğini, öğrenci, öğretmen, eğitimci ve üniversite, enstitü ve diğer yüksek öğretim ve araştırma kurumlarında görevli araştırmacıların değişimi suretiyle; ayrıca, bilimsel ve teknolojik işbirliği alanlarında ortak projeler uygulanması ve bilimsel ve pedagojik belgelerin değişimi yoluyla sözkonusu işbirliğinin güçlendirilmesi ve geliştirilmesiyle teşvik etmeyi hedeflemektedirler.

2. Üniversiteler, enstitüler ve diğer yüksek öğretim ve araştırma kurumları arasındaki ilişkiler de aynı şekilde geliştirilecek, inceleme ve araştırma bursları tahsis edilecek, kültürler arası diyalogu teşvik edecek el sanatları, kültürel ve sportif alanlarda ortak faaliyetler gerçekleştirilecektir.

3. Taraflar, kültüre yönelik sanayi ve kültür turizmi gibi yeni ortak ilgi alanlarında işbirliğini teşvik etme hususunda da mutabıktırlar.

4. Ortak tarihi ve kültürel varlıkların korunması ve değerlendirilmesine yönelik faaliyetler de desteklenecektir.

Madde 13 Dil ve Medeniyetlerin Öğretimi

Yüksek Akit Taraflar, Türkiye’de Arap dili ve Tunus medeniyetinin, Tunus’ta Türk dili ve medeniyetinin öğretimine ve karşılıklı olarak dil ya da kültür merkezlerinin kurulmasına ve işletilmesine özel bir önem atfetme yönündeki arzularını ifade ederler.

Madde 14 İletişim Alanında İşbirliği

Yüksek Akit Taraflar, görsel, işitsel ve yazılı iletişim sektöründe ve dokümantasyon alanında işbirliğini teşvik amacıyla ortak çaba sarf edeceklerdir.

Bu bağlamda, Yüksek Akit Taraflar, kamu Radyo ve Televizyon Kurumları, iki ülkenin Basın Ajansları ile enformasyon alanında dokümantasyondan ve süreli yayınlar ile belgesel bilişimin restorasyonundan sorumlu kurumları arasındaki işbirliğini teşvik etme konusunda mutabık kalmışlardır.

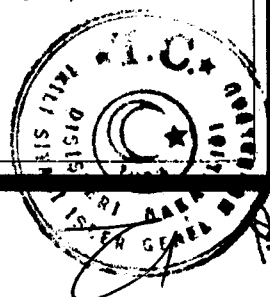
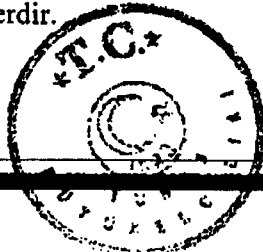
Madde 15 Hukuki ve Adli İşbirliği

Yüksek Akit Taraflar aşağıdaki hususlarda mutabık kalmışlardır:

- a) Karşılıklı olarak yetkili kurum ve kuruluşları arasında hukuki, ticari, cezai ve idari alanlarda hukuki işbirliği ile medeni ve ceza hukuku alanlarında adli işbirliğini teşvik etmek ve güçlendirmek, adli sistemin idaresi alanında ortak faaliyetleri desteklemek.
- b) Şirketler arasında işbirliğini ve karşılıklı ekonomik bütünleşmeyi kolaylaştırmak amacıyla özellikle ticaret ve iş alanlarında olmak üzere, mevzuat araştırmasını teşvik etmek.
- c) Suç ve özellikle uluslararası organize suç, terörizm, terörizmin finansmanı, uyuşturucu ve psikotrop madde ticareti, insan ticareti ve yasadışı göçün önlenmesi ve bunlarla mücadele konusunda işbirliği yapmak.

Madde 16 Kamu Yönetimi Alanında İşbirliği

Yüksek Akit Taraflar, önceden belirleyecekleri konularda, idari reform ve modernizasyon alanında işbirliğini, yetkili kurumlar nezdinde ve gerektiğinde uzmanlaşmış kurum ve tekniklere başvurarak geliştireceklerdir.

DÖRDÜNCÜ BÖLÜM NİHAİ HÜKÜMLER

Madde 17 Yürürlüğe Giriş

İşbu Anlaşma, Yüksek Akit Tarafların gerekli iç yasal süreçlerini tamamladıklarına dair son bildirimini diplomatik yoldan aldığı tarihte yürürlüğe girecektir.

Madde 18 Geçerlilik Süresi ve Fesih

İşbu Anlaşma, Taraflardan biri veya diğersince altı ay önceden diplomatik yoldan yazılı bildirimde bulunmak suretiyle sona erdirilmediği sürece yürürlükte kalacaktır.

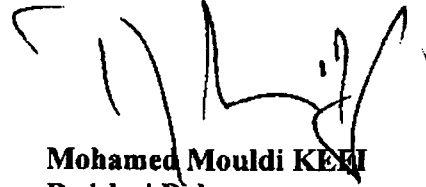
İşbu Anlaşma, her biri aynı derecede geçerli olmak üzere, Türkçe, Arapça ve Fransızca dillerinde ikişer orijinal suret halinde 15 Eylül 2011 tarihinde Tunus'ta yapılmıştır. Yorum farklılığı durumunda, Fransızca metin geçerli olacaktır.

Türkiye Cumhuriyeti adına

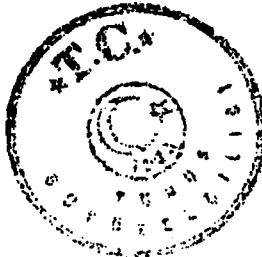

Ahmet DAVUTOĞLU
Dışişleri Bakanı

Tunus Cumhuriyeti adına

Mohamed Mouldi KERRI
Dışişleri Bakanı

معاهدة صداقة وتعاون بين الجمهورية التركية و الجمهورية التونسية

الدباجة

إن حكومة الجمهورية التركية وحكومة الجمهورية التونسية المشار إليهما لاحقا
"الطرفين الساميين المتعاقدين":

اعتبارا لانتمائهما المشترك إلى الفضاء الجيوستراتيجي الذي يمثل البحر الأبيض
المتوسط، واقتناعا منهما بترابط المصالح التي تجمع الأمتين،

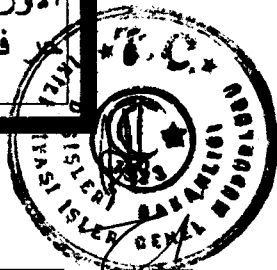
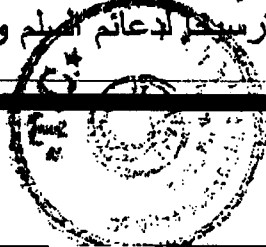
ووعيا منهما بعمق الروابط التي ترسخت بين شعبيهما عبر التاريخ ولثراء التراث
التاريخي والثقافي المشترك الذي يربطهما وما تركه من بصمات راسخة في تاريخ البلدين
والثقافة العالمية،

وشعورا منهما بالتقدير الكبير الذي يكنه مواطنو البلدين لبعضهم البعض عبر
التاريخ و إحساسا منهما بأهمية السعي الدؤوب إلى تعميق التعارف وعلاقات الصداقة
والثقة المتبادلة وجميع أصناف الروابط بين الشعبين التونسي والتركي،

وانطلاقا من إرادتهما المشتركة الرامية إلى قطع مرحلة جديدة على مستوى
علاقاتهما السياسية، وعزما منهما على فتح عهد جديد من التوافق والتعاون والتضامن
يستجيب إلى تطلعات الأجيال القادمة من خلال بعث إطار شامل ودائم من الحرية والعدالة
والسلم والاستقرار والأمن والازدهار في المنطقة المتوسطية،

وإيماننا منهما بأهمية المسارات الاندماجية الإقليمية والجهوية المتنامية في المنطقة
المتوسطية على المستوى السياسي والاقتصادي والاجتماعي، ودورها في إعادة إكساب
هذه المنطقة مكانتها على الساحة الدولية بوصفها قطبا صاعدا و مستقرا ومزدهرا،

وعزما منهما على دعم الحوار والتعاون بينهما خاصة في إطار المسار
الأورومتوسطي والمنتدى المتوسطي ومواصلة جهودهما الرامية إلى إرساء منطقة تبادل
في الفضاء المتوسطي وذلك ترسيخا لدعائم السلم والاستقرار والرفاه بالمنطقة،

واقترعا منهما بأن تقاسم التجربة التي اكتسبتها تركيا خلال مسار انضمامها للاتحاد الأوروبي من شأنه أيضا أن يعزز العلاقات بين تونس والاتحاد الأوروبي القائمة على أساس اتفاق الشراكة بين الجانبين،

وإدراكا منهما للأهمية التي تكتسبها العلاقات الوثقى القائمة بين تونس والاتحاد الأوروبي، خاصة من خلال اتفاق الشراكة المبرم بينهما، باعتباره منطلقا لتحقيق تميتهما المشتركة والإسهام إيجابيا في إقامة منطقة أورو متوسطية للتبادل الحر،

وتأكيدا لتمسكهما الثابت بالمبادئ العامة للقانون الدولي والأهداف الواردة في ميثاق الأمم المتحدة باعتبارها ركائز أساسية للحفاظ على السلم والأمن الدوليين،

واعتبارا للاتفاقيات والمعاهدات و غيرها من النصوص السارية المفعول المبرمة بين الدولتين،

وإعلانا لإرادتهما المشتركة في توثيق عرى الصداقة والتعاون الشامل القائمة بينهما، ورغبة منهما في أن تمثل هذه المعاهدة الإطار الأمثل لتطوير مجالات جديدة للتعاون و التفاهم،

اتفقا على ما يلي :

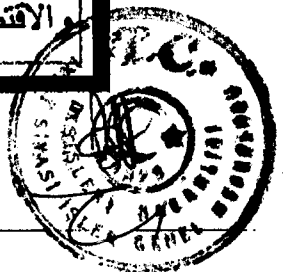
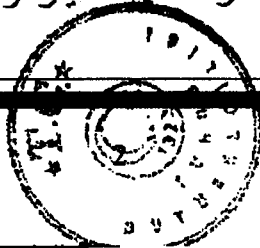
الباب 1 المبادئ العامة

الفصل 1 احترام الشرعية الدولية

يتعهد الطرفان الساميان المتعاقدان بالوفاء بالالتزامات التي تعهدا بها سواء تلك التي تتضمنها مبادئ وقواعد القانون الدولي المعترف بها أو التي تنص عليها الاتفاقيات والمعاهدات التي انخرطا فيها وفقا للقانون الدولي.

الفصل 2 المساواة في السيادة

يحترم الطرفان الساميان المتعاقدان، بصفة متبادلة، مساواتهما في السيادة وكذلك جميع الحقوق المتصلة بسيادتهما بما في ذلك، بالخصوص، الحق في الحرية والاستقلال السياسي. كما يحترمان حق كل طرف في اختيار وتطوير نظامه السياسي والاجتماعي والاقتصادي والثقافي بكل حرية.

الفصل 3

عدم التدخل في الشؤون الداخلية

1. يتمتع كل من الطرفين الساميين المتعاقدين عن القيام بأي تدخل مباشر أو غير مباشر، فردي أو جماعي، في الشؤون الداخلية أو الخارجية التي تتعلق بسيادة الطرف الآخر.
2. ويلتزم كل من الطرفين الساميين المتعاقدين بالتالي، وفي جميع الظروف، بعدم القيام بأي إكراه عسكري أو سياسي أو اقتصادي أو غيره يرمي إلى إخضاع ممارسة الحقوق المرتبطة بسيادة الطرف الآخر لمصلحته الخاصة.

الفصل 4

الامتناع عن اللجوء إلى التهديد أو استعمال القوة

يمتنع كل من الطرفين الساميين المتعاقدين، في علاقتهما الثنائية، عن اللجوء إلى التهديد أو استعمال القوة بصفة مباشرة أو غير مباشرة ضد الوحدة الترابية أو الاستقلال السياسي للطرف الآخر، أو إلى أي عمل مناف لمبادئ الأمم المتحدة. ولا يمكن الاستناد إلى أي اعتبار لتبرير ذلك.

الفصل 5

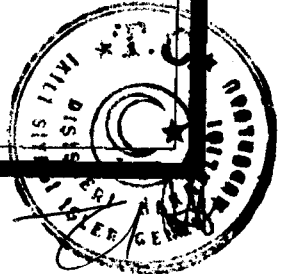
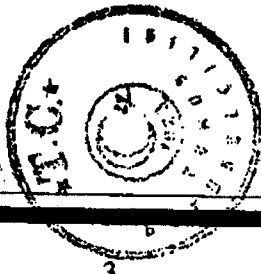
تسوية الخلافات بالطرق السلمية

اعتباراً للدواعي التي استند إليها إبرام معاهدة الصداقة والتعاون هذه، يلتزم الطرفان الساميان المتعاقدان بتسوية الخلافات التي قد تنشأ بينهما بالطرق السلمية وبالسعي إلى إيجاد حلول عادلة ومنصفة طبقاً للقانون الدولي بما يحول دون المساس بالسلم والأمن الدوليين.

الفصل 6

التعاون من أجل التنمية المتبادلة

1. يبذل الطرفان الساميان المتعاقدان أقصى طاقتيهما لبلوغ مستوى تعاون ناجع ومنصف ومتوازن. ولهذا الغرض، يعمل الطرفان على تقليص فوارق النمو بينهما من خلال التوظيف المتضامن لكافة سبل التعاون المتوفرة والاستغلال الأمثل لأوجه التكامل بين اقتصاديهما.

2. يتبنى الطرفان الساميان المتعاقدان برامج ومشاريع للتعاون تخص كل قطاع على حدة من خلال الأدوات واللجان والهيئات المتصلة بالتعاون الثنائي. وتعرض هذه البرامج والمشاريع، في حال توفرها، على أنظار رئيسي حكومتي البلدين خلال الاجتماع السنوي الرفيع المستوى المنصوص عليه بهذه المعاهدة.

الفصل 7

احترام حقوق الإنسان والحريات الأساسية

1. يحترم الطرفان الساميان المتعاقدان حقوق الإنسان والحريات الأساسية بما فيها حرية التفكير والرأي والدين والمعتقد وذلك دون تمييز على أساس العرق أو الجنس أو اللغة أو الدين.

2. ولهذا الغرض، يتعهد الطرفان بالنهوض بالممارسة الفعلية للحقوق والحريات المدنية والسياسية والاقتصادية والاجتماعية والثقافية المتصلة بكرامة الإنسان والضرورية لنموه الحر والشامل.

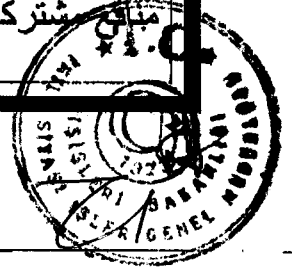
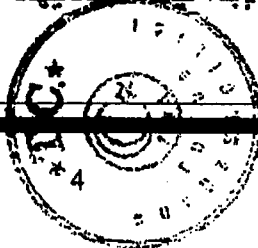
3. وعلى هذا الأساس، يعمل الطرفان وفقا لتشاريعهما الداخلية ومبادئ وأهداف ميثاق الأمم المتحدة والإعلان العالمي لحقوق الإنسان. كما ينفذان التزاماتهما المترتبة عن الاتفاقيات والمعاهدات بما في ذلك المواثيق الدولية ذات العلاقة بحقوق الإنسان التي أمضاها.

الفصل 8

الحوار والتفاهم بين الثقافات والحضارات

1. يتولى الطرفان الساميان المتعاقدان القيام بكل الأنشطة الرامية إلى بعث فضاء ثقافي مشترك، مستلهمين في ذلك من روابطهما التاريخية والإنسانية والثقافية العريقة. ويستمد الطرفان روافد إثراء تراثهما المشترك - على المستويين الثنائي والأورومتوسطي - من مبادئ التسامح والتعايش والاحترام المتبادل. وفي هذا السياق، يعمل الطرفان على تعميق التعارف بينهما وتطوير التفاهم بين مواطنيهما وبين مختلف مكونات مجتمعيهما المدنيين.

2. يعلن الطرفان الساميان المتعاقدان عن عزمهما على احترام هذه المبادئ وتطبيقها في كنف الثقة المتبادلة من أجل تطوير أمثل لعلاقات التعاون القائمة بينهما وتشريك كل القوى والطاقات الإبداعية لمجتمعيهما سعيا لإيجاد أهداف جديدة للتعاون ذات معنى مشتركة.

الباب 2 العلاقات السياسية الثنائية

الفصل 9 التعاون والتشاور السياسي

1. رغبة منهما في توثيق الروابط التي تجمعهما، يتولى الطرفان الساميان المتعاقدان وضع إطار ثنائي للتعاون والتشاور السياسي.

2. ولهذا الغرض اتفقا على ما يلي:

أ- عقد اجتماعات سنوية رفيعة المستوى بين رئيسي حكومتي البلدين، بالتناوب، في تركيا وتونس وعقد لقاءات بين وزراء الشؤون الخارجية للبلدين قصد الإعداد لهذه الاجتماعات.

ب- عقد اجتماعات وزارية بالتناوب في تركيا وتونس، على مستوى وزيري الشؤون الخارجية للبلدين.

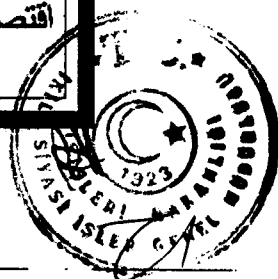
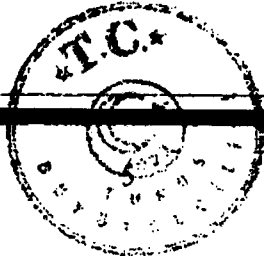
ج- تنظيم مشاورات منتظمة بين كتاب الدولة والمديرين العامين للشؤون السياسية أو للسياسة الخارجية والمسؤولين السامين للشؤون الأمنية ونزع السلاح والشؤون الثقافية والعلاقات الاقتصادية والتعاون، إضافة إلى عقد اجتماعات بين كبار الموظفين في كلا البلدين كلما دعت الحاجة إلى ذلك.

3. كما يعمل الطرفان على تكثيف الاتصالات ودعم الحوار بين برلماني البلدين والمنظمات المهنية وممثلي القطاع الخاص والنسيج الجمعياتي والمعاهد والمؤسسات الجامعية والعلمية والتكنولوجية والثقافية والمنظمات غير الحكومية بكل من تركيا وتونس.

الباب 3 علاقات التعاون

الفصل 10 التعاون الاقتصادي والمالي :

1. تعمل حكومة الجمهورية التركية وحكومة الجمهورية التونسية ، طبقا للاتفاقيات والنصوص التي صادقتا عليها، على دفع التعاون الاقتصادي والمالي قصد تنشيط وتحديث اقتصاديهما.

2. يعمل الطرفان الساميان المتعاقدان على تشجيع وتطوير العلاقات بين الباعثين الاقتصاديين بكلا البلدين في القطاعات الإنتاجية وقطاع الخدمات، إضافة إلى إنجاز مشاريع استثمارية وبعث شركات مختلطة.

3. ولهذا الغرض، يتفق الطرفان على النهوض بالتعاون الاقتصادي، خاصة بين المؤسسات الصغرى والمتوسطة، وذلك بهدف تحقيق التكامل بين التعاون الثنائي واتفاق الشراكة بين تونس والاتحاد الأوروبي.

4. يولي الطرفان الساميان عناية خاصة لدفع مشاريع البنية التحتية ذات المصلحة المشتركة وخاصة في ميادين الطاقة والنقل والاتصالات والصيد البحري وحماية البيئة ومقاومة التلوث في المتوسط والمنشآت المائية والأقطاب التكنولوجية.

الفصل 11

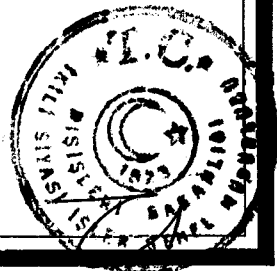
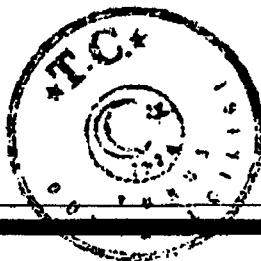
التعاون من أجل التنمية الاجتماعية والاقتصادية

1. إدراكا منهما لضرورة دعم هذا المجال من التعاون على المستويين الثنائي ومتعدد الأطراف، يحرص الطرفان الساميان المتعاقدان على النهوض بالتنمية الاقتصادية والاجتماعية لشعبيهما، وعلى وضع برامج ومشاريع تخص مختلف القطاعات.

2. كما يسعى الطرفان إلى تشجيع أنشطة التعاون الثلاثي.

3. يتعهد الطرفان بإدراج تبادل المعلومات ذات الطابع الاقتصادي والعلمي والتقني والخبرات المهنية وتكوين الموارد البشرية ونقل التكنولوجيات في كافة قطاعات التعاون.

4. يؤكد الطرفان على الأهمية المتنامية التي يتبوؤها التعاون اللامركزي باعتباره إسهاما من مجتمعاتهما المدنية في الجهود الرامية إلى تحقيق نمو أفضل للقطاعات الاجتماعية وخاصة ما تعلق منها بالفئات المعوزة. ولهذا الغرض، يلتزم الطرفان بتشجيع إنجاز مشاريع تنمية تقوم بها المنظمات غير الحكومية في البلدين طبقا لتشريعاتهما الوطنية.

الفصل 12

التعاون الثقافي والتربوي والعلمي والتكنولوجي

1. إدراكا منها لأهمية موروثهما التاريخي والثقافي المشترك، يطمح الطرفان الساميان المتعاقدان إلى تطوير التعاون في مجالات التربية والتكوين المهني والتعليم والعلوم والتكنولوجيا، وذلك من خلال تبادل الطلبة والأساتذة والمكونين والباحثين بالجامعات والمعاهد ومؤسسات التعليم العالي والبحث الأخرى إلى جانب تدعيم وتطوير التعاون العلمي والتكنولوجي من خلال إنجاز مشاريع مشتركة في هذه الميادين وتبادل الوثائق العلمية والبيداغوجية.

2. ويعمل الطرفان على تطوير العلاقات بين الجامعات والمعاهد ومؤسسات التعليم العالي والبحث الأخرى وإسناد منح الدراسة والبحث وكذلك القيام بأنشطة مشتركة في مجالات الصناعات التقليدية والثقافة والرياضة التي من شأنها دعم الحوار بين الثقافات.

3. و يتفق الطرفان أيضا على دفع التعاون في مجالات جديدة ذات مصلحة مشتركة، مثل الصناعات الثقافية والسياحة الثقافية.

4. ويعمل الطرفان أيضا على تشجيع الأنشطة الرامية إلى حماية التراث التاريخي والثقافي المشترك وإحيائه.

الفصل 13

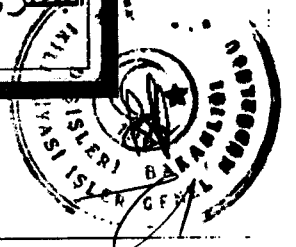
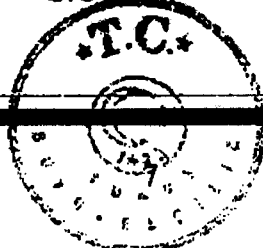
تعليم اللغة والحضارة

يعبر الطرفان الساميان المتعاقدان على رغبتهما في إيلاء عناية خاصة لتدريس اللغة العربية و الحضارة التونسية بتركيا واللغة و الحضارة التركية بتونس وكذلك لإنشاء مراكز لغوية أو ثقافية في كلا البلدين وتفعيلها.

الفصل 14

التعاون في قطاع الاتصال

يسعى الطرفان الساميان المتعاقدان إلى تعزيز التعاون في قطاع الاتصال السمعي البصري و المكتوب و التوثيق.

Q.2

و يتفق الطرفان، تحقيقا لذلك، على تشجيع التعاون بين مؤسساتهما العمومية في مجال الإذاعة والتلفزة و وكالات الأنباء في البلدين والمؤسسات المكلفة بالتوثيق في مجال الإعلام وصيانة الحوليات والإعلامية التوثيقية.

الفصل 15

التعاون في الميدان القانوني والقضائي

يتفق الطرفان الساميان المتعاقدان على ما يلي :

- (أ) تطوير التعاون القانوني وتعزيزه في المواد المدنية والتجارية والجزائية والإدارية وكذلك التعاون القضائي في المادتين المدنية والجزائية بين الهيآت والسلط المختصة بالبلدين إضافة إلى تشجيع الأنشطة المشتركة في مجال الإدارة القضائية.
- (ب) دعم دراسة تشريعات البلدين وخاصة منها المتعلقة بميدان التجارة والأعمال بهدف تسهيل التعاون بين المؤسسات والعمل على إدماج اقتصادهما.
- (ت) التعاون في مجال الوقاية من الجريمة ومكافحتها، خاصة الجريمة المنظمة عبر الحدود و الإرهاب و تمويله والاتجار في المخدرات والمواد المخدرة والاتجار في البشر والهجرة غير المنظمة.

الفصل 16

التعاون في مجال الإدارة العمومية

يتولى الطرفان الساميان المتعاقدان تطوير التعاون في مجال الإصلاح و التحديث الإداري صلب مصالحهما المعنية، وفق مسائل يضبطانها بصفة مسبقة، و بالجوء، عند الاقتضاء، إلى مؤسسات و تقنيات خاصة.

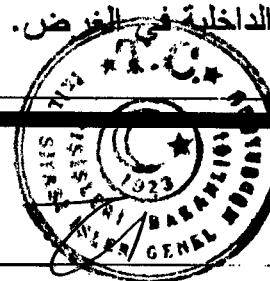
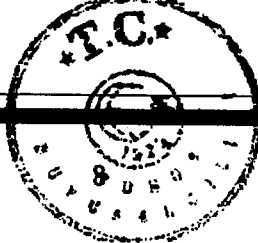
الباب 4

أحكام ختامية

الفصل 17

الدخول حيز التنفيذ

تدخل هذه المعاهدة حيز التنفيذ بتاريخ تلقي الإشعار الأخير الذي يعلم بمقتضاه الطرفان الساميان المتعاقدان بعضهما بالطرق الدبلوماسية بإتمام إجراءاتهما القانونية الداخلية في الغرض.

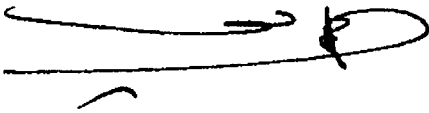

الفصل 18 الصلاحية والنقض

تبقى هذه المعاهدة سارية المفعول ما لم يعلن أحد الطرفان كتابيا وبالطرق الدبلوماسية عن نيته في نقضها. و يصبح هذا النقض نافذ المفعول بعد مضي ستة أشهر انطلاقا من تاريخ تلقي الطرف الآخر إشعارا بذلك.

حرر، بتونس في 15 سبتمبر 2011، في نظيرين أصليين باللغات العربية والتركية والفرنسية ولكل من النصوص الثلاثة نفس الحجية. وفي صورة الاختلاف في التأويل فإنه يقع اعتماد النص الفرنسي.

عن الجمهورية التونسية

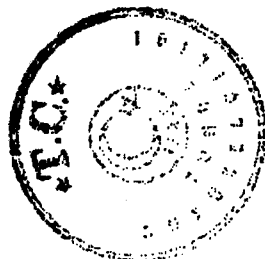
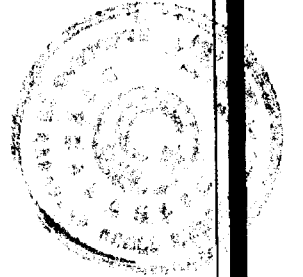

محمد المولدي الكافي
وزير الشؤون الخارجية

عن الجمهورية التركية

أحمد داود أوغلو
وزير الشؤون الخارجية

**TRAITE D'AMITIE ET DE COOPERATION
ENTRE LA REPUBLIQUE DE TURQUIE ET LA REPUBLIQUE TUNISIENNE**

PREAMBULE

La République de Turquie et la République Tunisienne, dénommées ci-après les « Hautes Parties Contractantes » :

Vu leur appartenance commune à la même aire géostratégique que représente la Méditerranée, et convaincues de la convergence des intérêts existants entre les deux Nations ;

Conscientes des liens historiques profonds qui existent entre leurs peuples et de l'existence d'un riche patrimoine historique et culturel commun qui a laissé des marques émérites dans l'histoire des deux pays et dans la culture universelle ;

Sensibles à la grande estime qui a existé traditionnellement entre les citoyens des deux pays et à l'importance d'approfondir assidûment le degré de connaissance réciproque, les relations d'amitié, la confiance réciproque et les liens de tout genre existants entre le peuple tunisien et le peuple turc ;

Animées par la volonté commune de franchir une nouvelle étape dans leurs relations politiques et décidées à entamer une nouvelle ère d'entente, de coopération et de solidarité compatibles avec les aspirations de leurs générations futures à travers l'établissement d'un cadre global et permanent de liberté, de justice, de paix, de stabilité, de sécurité et de prospérité dans la région méditerranéenne ;

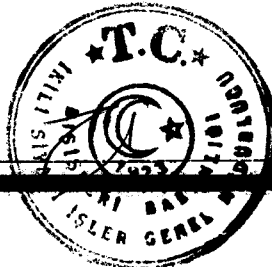
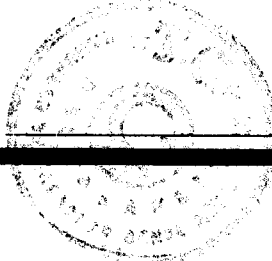
Convaincues de l'importance des processus d'intégration politique, économique et sociale qui se développent dans la région méditerranéenne, aussi bien au niveau régional que sous-régional, dans le but de redonner à cette région sa place sur l'échiquier international en tant que pôle émergent, stable et prospère ;

Résolues à renforcer leur dialogue et leur coopération notamment dans le cadre du Processus euro méditerranéen et du Forum Méditerranéen ainsi qu'à poursuivre leurs efforts destinés à créer une Zone de Libre Echange dans la région méditerranéenne afin de favoriser la paix, la stabilité et le bien être dans la région ;

Avec la conviction que le partage de l'expérience que la Turquie a acquise au cours de son processus d'adhésion à l'Union européenne contribuera également au renforcement des relations de la Tunisie avec l'Union européenne basées sur l'Accord d'Association existant ;

Convaincues de l'importance que revêtent les liens étroits établis entre la Tunisie et l'Union européenne à travers, entre autres, l'Accord d'Association conclu à cet effet, entre elles, notamment pour favoriser leur co-développement et contribuer positivement à la mise en place d'une Zone de Libre Echange euro méditerranéenne ;

Réaffirmant leur ferme adhésion aux principes généraux de Droit International et aux objectifs de la Charte des Nations Unies comme éléments fondamentaux pour le maintien de la paix et de la sécurité internationales ;

Ayant présent à l'esprit les Traités, Accords et autres Instruments en vigueur entre les deux Etats ;

Proclamant leur volonté d'entretenir des relations d'amitié et de coopération globale et exprimant leur intention de faire du présent Traité le cadre approprié pour développer de nouveaux domaines de coopération et de compréhension ;

Sont convenues de ce qui suit :

CHAPITRE I PRINCIPES GENERAUX

Article 1

Respect de la légalité internationale

Les Hautes Parties Contractantes s'engagent à accomplir de bonne foi les obligations auxquelles elles ont souscrit, aussi bien celles qui découlent des principes et des normes du Droit International généralement reconnus que celles qui découlent des traités ou autres accords auxquels elles ont adhéré, conformément au Droit International.

Article 2

Egalité souveraine

Les Hautes Parties Contractantes respectent mutuellement leur égalité souveraine ainsi que tous les droits inhérents à celle-ci, y compris, en particulier, le droit à la liberté et à l'indépendance politique. Elles respectent également le droit de chaque Partie à choisir et à développer librement son système politique, social, économique et culturel.

Article 3

Non intervention dans les affaires intérieures

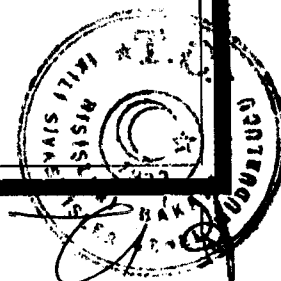
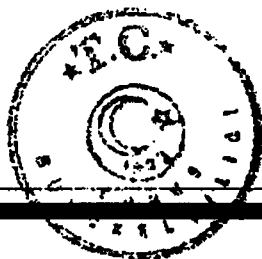
1. Chacune des Hautes Parties Contractantes s'abstient de toute intervention directe ou indirecte, individuelle ou collective dans les affaires intérieures ou extérieures relevant de la souveraineté de l'autre Partie.

2. Chacune des Hautes Parties Contractantes s'abstient, en conséquence et dans toutes circonstances, de tout acte de coercition militaire, politique, économique et autre, visant à subordonner à son propre intérêt l'exercice des droits inhérents à la souveraineté de l'autre Partie.

Article 4

Non recours à la menace ou à l'emploi de la force

Dans leurs relations mutuelles, chacune des Hautes Parties Contractantes s'engage à ne pas recourir à la menace ou à l'emploi de la force, directement ou indirectement, contre l'intégrité territoriale ou l'indépendance de l'autre Partie, ou à toute autre forme incompatible avec les objectifs des Nations Unies. Aucune considération ne peut être invoquée pour justifier un tel recours.

Article 5
Règlement pacifique des différends

Dans un esprit conforme aux motivations qui ont conduit à la conclusion du présent Traité d'Amitié et de Coopération, les Hautes Parties Contractantes règlent les différends qui pourraient surgir entre elles par des moyens pacifiques et en favorisant l'adoption de solutions justes et équitables, conformes au Droit international, de manière à ne pas mettre en péril la paix et la sécurité internationales.

Article 6
Coopération au développement mutuel

1. Les Hautes Parties Contractantes veillent à développer au maximum leurs potentialités mutuelles afin d'atteindre un niveau de coopération efficace, équitable et équilibré. A cette fin, elles œuvrent ensemble pour réduire les écarts de développement qui les séparent, en engageant de façon solidaire tous les moyens de coopération disponibles et en tirant le maximum de profit des complémentarités existantes entre leurs économies respectives.

2. Les Hautes Parties Contractantes adoptent les programmes et projets spécifiques de coopération pour chaque secteur à travers les instruments, les commissions ou toutes autres instances de coopération bilatérale. Ces programmes et projets sont soumis, le cas échéant, à la considération de leurs Chefs de Gouvernement lors de la réunion annuelle de Haut Niveau prévue par le présent Traité.

Article 7
Respect des droits de l'Homme et des libertés fondamentales

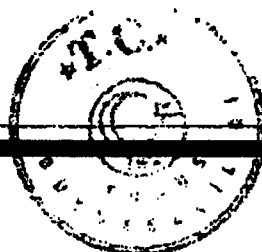
1. les Hautes Parties Contractantes respectent les droits de l'Homme et les libertés fondamentales y compris la liberté de pensée, de conscience, de religion ou de croyance, sans distinction pour des motifs de race, de sexe, de langue ou de religion.

2. A cet effet, elles s'engagent à promouvoir l'exercice effectif des droits et des libertés civiles, politiques, économiques, sociales et culturelles qui relèvent de la dignité inhérente à la personne humaine et qui sont essentiels pour son libre et plein épanouissement.

3. En conséquence, les deux Parties agissent conformément à leurs législations respectives, aux objectifs et aux principes de la Charte des Nations Unies et de la Déclaration Universelle des Droits de l'Homme. Elles s'acquittent également de leurs obligations telles qu'elles ont été définies par les Accords et les déclarations internationaux y afférents y compris, entre autres, les Pactes Internationaux des Droits de l'Homme auxquels elles ont souscrit.

Article 8
Dialogue et compréhension entre cultures et civilisations

1. Les Hautes Parties Contractantes mènent toutes les actions permettant de disposer d'un espace culturel commun, en s'inspirant de leurs liens historiques, humains et culturels séculaires. Elles puisent dans les principes de la tolérance, de la coexistence et du respect mutuel, l'enrichissement de leur patrimoine commun, aussi bien dans le cadre bilatéral qu'euro-méditerranéen. Dans ce contexte, elles s'emploient à atteindre une meilleure connaissance mutuelle et à développer une meilleure compréhension entre leurs citoyens et entre les différentes composantes de leurs sociétés civiles.

2. Les Hautes Parties Contractantes se déclarent résolues à respecter et appliquer ces principes dans un esprit de confiance mutuelle pour développer au mieux leurs relations de coopération et pour mettre à contribution la dynamique et la créativité de leurs sociétés dans la recherche de nouveaux objectifs communs de coopération mutuellement avantageux.

CHAPITRE II

RELATIONS POLITIQUES BILATERALES

Article 9

Coopération et concertation politiques

1. Les Hautes Parties Contractantes, désireuses de resserrer les liens qui les unissent, se proposent d'établir un cadre bilatéral de coopération et de concertation politiques.

2. A cet effet, elles décident d'institutionnaliser ce qui suit :

- a) Réunions annuelles de Haut Niveau, entre les Chefs de Gouvernement des deux pays, alternativement en Turquie et en Tunisie. Des rencontres auront lieu au niveau des Ministres des Affaires Etrangères des deux pays, afin de préparer lesdites réunions.
- b) Réunions Ministérielles, alternativement en Turquie et en Tunisie, des Ministres des Affaires Etrangères des deux Pays.
- c) Consultations régulières entre les Secrétaires d'Etat aux Affaires Etrangères, les Directeurs Généraux des Affaires Politiques ou de Politique Extérieure, les Hauts responsables de la sécurité et du désarmement, des affaires culturelles, des relations économiques et de coopération, ainsi que des réunions de Hauts Fonctionnaires des deux pays toutes les fois que cela s'avère nécessaire.

3. Le contact et le dialogue seront également favorisés entre les Parlements, les organisations professionnelles, les représentants du secteur privé, les représentants du tissu associatif, les universités, les instituts et autres établissements d'enseignement supérieur, scientifiques, technologique et culturels et les Organisations Non Gouvernementales de la Turquie et de la Tunisie .

CHAPITRE III

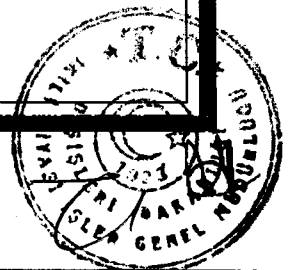
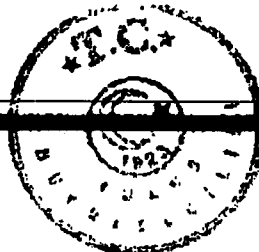
RELATIONS DE COOPERATION

Article 10

Coopération économique et financière

1. La République de Turquie et la République Tunisienne, conformément aux conventions et instruments auxquels ont souscrit les deux pays donnent une impulsion à la coopération économique et financière afin de favoriser la dynamisation et la modernisation de leurs économies respectives.

2. Les Hautes Parties Contractantes développent et encouragent les relations entre les opérateurs des deux pays dans les secteurs productifs et de services ainsi que la réalisation de projets d'investissement et la création de sociétés mixtes.

2.2

3. A cet effet, les Hautes Parties Contractantes s'accordent à promouvoir la coopération économique, en particulier, entre les petites et moyennes entreprises (PME) ayant pour objectif, la promotion des synergies entre la coopération bilatérale et l'Accord d'Association de la Tunisie avec l'Union européenne.

4. Les Hautes Parties Contractantes accordent une attention particulière au développement des projets d'infrastructure d'intérêt commun particulièrement dans les domaines de l'énergie, des transports, des communications, de la pêche, de la protection de l'environnement, de la lutte contre la pollution en Méditerranée, des ouvrages hydrauliques et des pôles technologiques.

Article 11

Coopération au développement socio-économique

1. Les Hautes Parties Contractantes, conscientes de la nécessité d'encourager ladite coopération, tant au niveau bilatéral que multilatéral, s'attèlent à promouvoir le développement socio-économique de leurs populations, et à établir des programmes et des projets spécifiques dans les différents secteurs.

2. Les deux Parties favorisent également les actions de coopération trilatérale.

3. Elles s'engagent à inclure, dans les différents secteurs de coopération, l'échange d'informations à caractères économique, scientifique et technique et d'expériences professionnelles, en matière de formation des ressources humaines et de transfert de technologies.

4. Les deux Parties reconnaissent l'importance croissante de la coopération décentralisée comme étant une participation de leurs sociétés civiles respectives à l'effort visant à atteindre un meilleur développement des secteurs sociaux et spécialement les plus défavorisés. A cet effet, elles s'engagent à encourager l'exécution des projets de développement par les Organisations Non Gouvernementales des deux pays, conformément à leur législations nationales respectives.

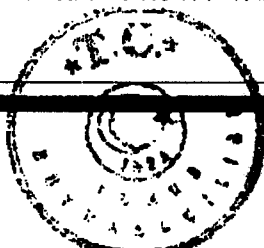
Article 12

Coopération culturelle, éducative, scientifique et technologique

1. Les Hautes Parties Contractantes, conscientes de l'important héritage historique et culturel qu'elles partagent, ambitionnent à promouvoir la coopération dans les domaines de l'éducation, de la formation professionnelle, de l'enseignement, des sciences et des technologies, à travers l'échange d'étudiants, de professeurs, de formateurs et de chercheurs des universités, instituts et autres établissements d'enseignements supérieur et de recherche, ainsi que par le renforcement et le développement de la coopération scientifique et technologique à travers la mise en œuvre de projets conjoints dans ces domaines, et l'échange de documentation scientifique et pédagogique.

2. Seront également développées les relations entre universités, instituts et autres établissements d'enseignement supérieur et de recherche, l'octroi de bourses d'étude et de recherche, ainsi que la réalisation d'activités conjointes dans les domaines artisanal, culturel et sportif favorisant le dialogue interculturel.

3. Elles conviennent aussi de l'encouragement de la coopération dans de nouveaux créneaux d'intérêt commun, tels que les industries culturelles et le tourisme culturel.

4. Seront également encouragées les actions de sauvegarde et de mise en valeur du patrimoine historique et culturel commun.

Article 13
Enseignement de la Langue et de la Civilisation

Les Hautes Parties Contractantes expriment le souhait d'accorder une attention particulière à l'enseignement de la langue arabe et de la Civilisation tunisienne en Turquie et de la Langue et de la Civilisation turques en Tunisie, ainsi qu'à l'installation et au fonctionnement de Centres de Langues ou de Culture dans leurs territoires respectifs.

Article 14
Coopération dans le secteur de la communication

Les Hautes Parties Contractantes œuvreront conjointement à l'encouragement de la coopération dans le secteur de la communication audiovisuelle et écrite et de la documentation.

A cet effet, Elles conviennent d'encourager la coopération entre leurs établissements publics respectifs de Radio et de Télévision, des Agences de Presse des deux pays et des institutions chargées de la documentation dans le domaine de l'information et de la restauration des périodiques et de l'informatique documentaire.

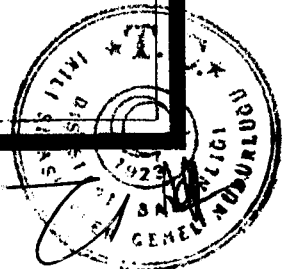
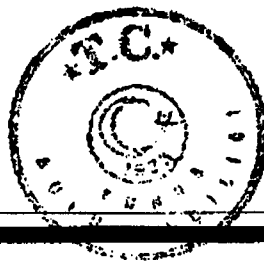
Article 15
Coopération Juridique et Judiciaire

Les Hautes Parties Contractantes conviennent de :

- a) Promouvoir et renforcer la coopération juridique en matière civile, commerciale, pénale et administrative et la coopération judiciaire en matière civile et pénale entre leurs organismes et autorités compétentes respectives et de promouvoir des actions conjointes dans les secteurs de l'administration de la justice.
- b) Encourager l'étude de leurs législations et, en particulier, dans les domaines commerciaux et des affaires, afin de faciliter la coopération entre les entreprises et l'intégration de leurs économies respectives ;
- c) Collaborer en matière de prévention et de lutte contre la criminalité, en particulier, la criminalité organisée transnationale, le terrorisme et son financement, le trafic de stupéfiants et de substances psychotropes et la traite d'êtres humains ainsi que l'immigration irrégulière ;

Article 16
Coopération dans le secteur de l'Administration Publique

Les Hautes Parties Contractantes développeront, auprès des organismes compétents et avec le recours, si nécessaire, à des institutions et techniques spécialisées, la coopération dans le domaine de la réforme et la modernisation administrative, sur des sujets à définir préalablement entre les deux Parties.

22

**CHAPITRE IV
DISPOSITIONS FINALES**

**Article 17
Entrée en vigueur**

Le présent Traité entrera en vigueur à la date de la réception de la dernière des notifications par lesquelles les deux Hautes Parties contractantes se seront notifiées par voie diplomatique l'accomplissement de leurs procédures légales internes requises à cet effet.

**Article 18
Validité et dénonciation**

Le présent Traité restera en vigueur jusqu'à sa dénonciation par l'une ou l'autre des deux Parties, par écrit et par voie diplomatique, moyennant un préavis de six mois.

Fait à Tunis, le 15 septembre 2011, en deux exemplaires originaux en langues turque, arabe et française, les trois textes faisant foi. En cas de divergence d'interprétation, le texte français prévaudra.

**Pour la République
de Turquie**

Ahmet DAVUTOĞLU
Ministre des Affaires Etrangères

**Pour la République
Tunisienne**

Mohamed Mouldi KEFI
Ministre des Affaires Etrangères

